

Miljödepartementet

Trafikverket
781 89 Borlänge

Uppdrag att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och miljömässigt hållbara däckval för att minska användningen av dubbdäck

---

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och miljömässigt hållbara däckval. Uppdraget ska utföras enligt följande:

- Trafikverket ska i samverkan med relevanta aktörer arbeta med att öka medvetenheten om däckval i syfte att minska andelen trafik med dubbdäck utan att säkerheten minskar. I första hand ska arbetet inriktas på att stödja stora och viktiga aktörer i samhället att under vintersäsongen själva genomföra mer medvetna däckval i sin egen verksamhet och för sina eventuella kunder. Exempel på sådana aktörer är bilimportörer och återförsäljare av bilar, hyrbils- och billeasingföretag, bensin- och däckkedjor, taxiföretag samt företag och organisationer med stora bilinnehav. Detta kan vara både privata och offentliga aktörer.
- Trafikverket ska i samråd med de relevanta aktörerna följa utvecklingen av användningen av dubbdäck och dess effekt på miljö och säkerhet.
- Trafikverket ska undersöka möjligheten att skapa relevant konsumentinformation, eventuellt genom provning av däck, för att underlätta valet av däck och för att stimulera utveckling av bättre dubbfria däck för svenska förhållanden och med bibehållen säkerhet.

I första hand bör arbetet inriktas på att få till stånd en ändring av däckvalet i de regioner där miljökvalitetsnormen för stora partiklar (PM₁₀) överskrids.

I relevanta delar bör samråd ske med Transportstyrelsen, Statens energimyndighet, Naturvårdsverket och de kommuner där miljökvalitetsnormen för stora partiklar överskrids.

Lägesrapporter ska redovisas till Regeringskansliet (Närings- och Miljödepartementen) senast den 28 februari 2014 och den 28 februari 2015. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet senast den 31 december 2015.

Skälen för regeringens beslut

EU:s gemensamma regler för luftkvaliteten framgår av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa. Direktivet har i Sverige genomförts i 5 kap. miljöbalken, luftkvalitetsförordningen (2010:477) och Naturvårdsverkets föreskrifter. Direktivets gränsvärden anges i luftkvalitetsförordningen som miljökvalitetsnormer som inte får överskridas.

EU-domstolen fastställde våren 2011 att Sverige hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt luftkvalitetsdirektivet genom att ha överskridit gränsvärdena avseende stora partiklar:

- under åren 2005, 2006 och 2007 i Norrköping, Södertälje, Uppsala och Stockholm, och
- under åren 2005 och 2006 i Göteborg.

Under våren 2013 mottog Sverige en formell underrättelse i vilken kommissionen konstaterar att överskridandena har fortsatt under 2008–2011. Preliminär information visar att direktivet har överträtts även under 2013.

Studier har visat att den dominerande orsaken till de höga halterna av stora partiklar i luften är det vägslitaget som dubbdäck ger upphov till. För att sänka partikelhalterna behöver därför dubbdäcksslitaget minska. Staten har gett kommunerna en möjlighet att införa dubbdäcksförbud och har beslutat om att avkorta dubbdäcksperioden med två veckor och att minska antalet dubb per däck. Kommunerna har också vidtagit en rad åtgärder såsom förbättrad renhållning med sopmaskiner med ny teknik, dammbindning och dubbdäcksförbud på enskilda gator.

Trots stora ansträngningar har de hittills vidtagna åtgärderna inte varit tillräckligt effektiva. Det är därför nödvändigt att sätta in ytterligare och bredare åtgärder. Bland annat behövs insatser för att påverka de nyckelaktörer på marknaden som har ett stort inflytande på när det gäller val av däcktyp. Ett viktigt skäl att arbeta med dessa organisationer är att de kan påverka sin egen verksamhet. Dessutom kan de enklare ta till sig den kunskap om däckval som är nödvändig för att minimera användningen av dubbdäck samtidigt utan att riskera säkerheten och framkomligheten.

Ett annat skäl är att flera av aktörerna har en stor påverkan på sina kunders däckval. Många nya och begagnade bilar säljs med vinterdäck av bilhandeln såväl som av många däck- och bensinkedjor. För sådana organisationer är det viktigt att ha kompetens om bilteknik, behov och däck, vilket de kan ha på ett helt annat sätt än enskilda konsumenter.

För att stödja framförallt de stora organisationerna att hjälpa konsumenter att göra bästa möjliga däckval är det nödvändigt att lämplig konsumentinformation finns att tillgå. Det är även viktigt att alla som ska köpa däck kan göra objektiva val. Sådan konsumentinformation bör behandla såväl miljömässiga som säkerhets- och framkomlighetsrelaterade frågor så att den bidrar till att såväl funktionsmålet som hänsynsmålet inom transportpolitiken kan nås. Uppdraget till Trafikverket ligger i linje med regeringens bedömningar i uppdraget om informationsinsatser och kunskapshöjande insatser inom transportområdet (dnrN2012/6320/TE).

På regeringens vägnar

Lena Ek

Harald Perby

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet
Socialdepartementet
Finansdepartementet
Näringsdepartementet
Konsumentverket
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Statens energimyndighet
Naturvårdsverket
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Trafikanalys
Transportstyrelsen
Stockholms kommun
Södertälje kommun
Uppsala kommun
Norrköpings kommun

Stockholms läns landsting
Uppsala läns landsting
Östergötlands län landsting
Sveriges Kommuner och Landsting
Bil Sweden
Biluthyrarna Sverige
Däckleverantörernas Förening
Motorbranschens Riksförbund
Svensk Bensinhandel
Svenska Taxiförbundet